

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDOSKOSOK: HOFFMANN ÉS ERONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

Hátszeg vidékén támadásaink előrehaladnak

Dobrudsában szövetségeseink a Cuzgun-Karomeri vonalra visszavetették az oláhokat — Az oroszok támadásai a Kárpátokban összeomlottak — Új olasz offenzíva az Isonzo-vonalon — A francia áttörési kísérletek meghínsultak a sommei csatában — Sarrail támadásait a németek és a bolgárok visszaverték

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arcvonatról:

A szövetséges csapatok támadásai a Hátszegtől délkeletre eső területen kedvezően haladnak előre.

Fogarastól keletre a románok megkezdték az Olt folyón át való előmenetelt.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Mackensen vezértábornagy hadserege: A szövetséges csapatok új támadásokkal többszörösen megtörték az ellenség ellenállását és a Cuzgun-Karomeri általános vonalra vetették vissza az ellenséget. Frigyes Vilmos hesseni herceg Caraormannál elesett.

A bevezető harcokban és Tutraan rohammal való elfoglalásakor ejtett foglyok száma a mostani megállapítás szerint kerekén 28.000.

LUDENDORFF,
első főszállásmeister.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 15. A vezérkar jelenti szeptember 14-én:

Romániai front: A Duna mentén az ellenség eredménytelenül ágyuzta Kládovót és Davidiovac falut. Gyöngébb ellenséges osztagok Kosztol, Malka-Vrbica, Golema-Vrbica faluknál kétszer próbáltak a másik partra átkelni, de elűzték. A Dobrudsában előnyomulásunk tovább halad. — A kiüzdelem, amely az Oltina-tó — Paraköj — Aptaat — Musubey — Cifutköj-vonalon a régi román határ mentén kifejlődött, a mi előnyünkre alakult. Az ellen-

ségnek igen nagy veszteségeket okoztunk és visszavertük. A hadműveletek tovább tartanak. A partvidéken nyugalom.

Az erdélyi oláh offenzívát megállítottuk

Sajtóhadiszállás, szeptember 15. (M. T. I.) A román fronton Hátszeg vidékén Herizonnál több kisebb ütközetben feltartóztattuk az oláhokat. A fogarasi hegyekben az ellenség akciója élénkebb.

Lugano, szeptember 15. A Secolo jelenti Bukarestből: Erdélyben belátható időn belül nem lehet már arra számítani, hogy a románok nagyobb sikereket érjenek el. Az ellenség egyre nagyobb nyomást gyakorol a román hadseregre.

Válságban a dobrudsi oláh hadsereg

Köln, szeptember 15. A Kölnische Volkszeitung szófiai tudósítója táviratozza a dobrudsi helyzetről: A román hadsereg menekülésszerűen vonul vissza a Csernavoda-Medzidie-Konstanza vonalra. Ennek a vonalnak Románia számára döntő jelentősége van, mert az ottani harcok eredményétől függ a Dobrudsában kiüzdelem egész román serege sorsa.

Zavargások Romániában

Szófia, szeptember 15. Romániából nagy belső zavargások híre érkezik. Sok helyőrség teljes lázadásban van. A katonák megtámadták tisztjeiket. A tartalékos csapatok, amelyek a belső helyőrségeken vannak és amelyeknek a frontra kellett volna indulniuk, megtagadták az engedelmességet. Bukarestben óriási a zavar. A nép lázong és azt követeli, hogy Carp Pétert hívják meg a kormány élére, mint aki az egyetlen ember Romániában, aki megmentheti az országot. Az összes szociálista vezéreket letartóztatták. A zendülők Bukarestben és Galacban számos francia és orosz tisztet bántalmaztak. Brajlában, Galacban, Konstanzában orosz katonai parancsnokságokat rendeltek ki a rend helyreállítására és fentartására.

A bolgárok elfogtak egy román hajót

Szófia, szeptember 15. Az „Elisaveta” román hajót, amely a Dunán Rahovo községgel szemben a román parton volt kikötve s amely román katonákkal volt megrakva, egy csónakon 12 bolgár katona megtámadta. Amikor a csónak a hajóhoz közeledett, a román katonák tüzelni kezdtek. A csónak erre visszafordult, de csakhamar újra a hajó felé közeledett s a tüzelés dacára sikerült azt annyira megközelíteni, hogy köteleit elvagdósva, a bolgár katonák azt birtokukba vették és átvitték a bolgár partra, ahol a dicsőséges tett helyének emlékére a román hajót nyomban „Rahovo” névre keresztelték.

Romániát sorsára hagyják?

Lugano, szeptember 15. (Magyar Távirati Iroda.) Milanoból jelenti: A Corriere della Sera azt állítja hogy az entente azon tanácskozik, hogy Romániát átengedi sorsának. A lap kifejti, hogy ez erkölcsileg lehetetlen, politikailag és katonailag pedig ártalmas, mert más harctereken nem ellensúlyozhatják azt, amennyivel Románia gabonája és petróleuma az ellenség erejét megnövelné.

Orosz jelentés a dobrudsi frontról

Sajtóhadiszállás, szeptember 15. (Magyar Távirati Iroda.) Az orosz vezérkar jelenti a Balkán- frontról:

Szulisztria környékén a Duna jobbpartján harcok folytak. A románok több német és bolgár támadást visszavertek és 8 ágyut zsákmányoltak.

Berlin, szeptember 15. Illetékes helyen a 8 ágyu zsákmányolásáról szóló jelentést megcáfolják.

Romániai alattvalóink internálása

Stockholm, szeptember 15. A Ruskija Wjedomosti szerint a Romániában visszatartott több ezer németet, törököt és bolgárt a Sipotiiban levő fogolytáborokban internálták, míg az internált osztrákokat és magyarokat Dél-Mol-

URANIA
Szombat Vasárnap
szeptember 16-17.

A legnagyobb
színház!

**A
Kaméliás
hölgy**

DUMAS örökbeű
drámája filmen,
5 részben.

Főszereplő:
FRANCESKA BERTINI.

**Legújabb
háborús hírek**

Előadások: 5-től 7-ig
méréséket, 9-től 11-ig
rendes helyárral.

APOLLO

Ma, szombaton
Előadások 5 órakor
az éjszakai, 9 órakor
rendes helyárral.

Szeren sláger!

**CSÓKOS
ÉJSZAKÁK**

3 fejezet
a szerelmi bibliából.

Főszereplők:
PAULA NENICHELLI
FABOK MARIE.

**Kitűnő
kísérő
műsor!**

dovába küldték. Az elfogottak között számos olyan külföldi van, akik a román rendőrség szolgálatában állottak.

* * *

Az orosz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg-arcvonala: A Czibó-völgyben a harcok a mi javunkra dőltek el. Sikeres előőrsi vállalkozásokon kívül nincs semmi esemény.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: A Lipa folyó és a kovel—rovnoi vasutvonal között élénkebb tüzési tevékenység.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs esemény.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: A Narajowska-szakaszon és attól keletre német és török osztagok vállalkozásai sikerrel jártak.

A Kárpátokban a Cimbroslawa wk. nyugati lejtőjén az állásainkig előrenyomult oroszokat ismét visszavertük. Ugyancsak visszavertük állásunknak azt a részét, amely a tegnapi jelentett harcokban a Kapultól nyugatra az ellenség kezére került.

Erdélyben német és osztrák-magyar csapatok Hátszegtől délkeletre sikeres harcban állanak.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

Stanislaw sorsa

Krakó, szeptember 15. A *Gazeta Poranna* jelenté, hogy Stanislaw városát a legutóbbi harcok idején a nehéz tüzéség lövedékei elérték és nagy károkat okoztak. Sok épület megsérült, ezek között a városháza is, melynek tornyát egy gránát ledöntötte. Ezt a gránátot mi lőttük, mert csapataink úgy értesültek, hogy ott orosz megfigyelő őrszemek vannak.

A kozákok nagy veszteségei

Stockholm, szeptember 15. Az erősen megfizetelt kozákszeregek hézagainak kitöltése végett a cár ukázt kocsajtott ki, melylyel a középázsiai hétfolyó-vidék népfölkelő kozákjait behívta.

* * *

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az olaszok új offenzívába fogtak. Erőlködéseik egyelőre főképp a Karszt-tensik ellen irányulnak. Ott tegnap a tüzéségi- és aknavető tűz a legnagyobb erőre emelkedett. Délután az egész wippachi és tengerparti harcvezetés nagy ellenséges gyalogsági erők mélyen tagozottan támadásba mentek át, amiből heves harcok keletkeztek. Ámbár helyenkint az ellenség be tu-

dott hatolni a legelső sorban levő árkaikba és itt-ott tartotta is magát, mégis az első támadást meghiusultnak kell tekinteni.

A Wippachtól északra egész Plava vidékéig igen élénk tüzési tüz volt, a nélkül, hogy itt említésre méltó gyalogsági támadásra került volna a sor.

A Fleims-völgyi arcvonalon az ágyuharc még tart. Egy zászlóalj erejéig terjedő olasz szakaszoknak a Fassani-gerinc ellen intézett több támadását visszavertük. Egy ily támadás alkalmával a Cima vai Maggiorotól nyugatra csapataink 60 alpint foglyul ejtettek.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Tengeri repülőink támadása Monfalcone és Valona ellen

Budapest, szeptember 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről:

A 13-ikáról 14-ikére virradó éjjel egyik tengeri repülőrajunk San Giorgio di Nogaroban vasuti telepeket és katonai tárgyakat eredményesen bombázott. Több teltalálatot és nagy tüzekeket vettünk észre. A leghevesebb lövetés dacára valamennyi repülőnk sértetlenül visszatért.

A 13-ikáról 14-ikére virradó éjjel egy másik tengeri repülőgépünk a valonai ütegekre és műtárgyakra igen hatásosan egy és fél tonna összsúlyu bombát hajított. Számos találatot értünk el és nagy kiterjedésű tüzveszkeket okoztunk. Igen heves védőtűzés ellenére összes repülőgépeink sértetlenül tértek vissza.

14-én délután egy tengeri repülőgépünk az Isonzo alsó folyásánál fölállított ütegre és a Monfalcone mellett az ellenség által megszállott Adria-művekre eredményesen dobott bombákat és sértetlenül tért vissza.

HAJÓHADPARANCSNOKSÁG.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadcsoportja: Az Ancre és a Somme között a tüzéségi harc olyan nagy heveséggel tovább folyt, mint az előző napokon. Jelentékeny angol erőknél az a kísérlete, hogy Thiepvaltól délre előrehajló vonalunkat átkaroló ellentámadásai elfoglalják, meg hiúsult.

Erős, vitézül véghezvitt francia gyalogsági támadások, amelyeket rendkívül tartós pergetőtüz készített elő, arra irányultak, hogy Roncourt és a Somme között a harcvezetést átörökössék. Ezen támadások az ellenség súlyos veszteségei között meghiusultak. — A Prietz-majort (Roncourtól nyugatra) az ellenség megszállta. Belloytól keletre és Soyecourtól délre visszavertünk részleges támadásokat.

Boelke kapitány és Wintgens hadnagy eredményes légi harcokban 2—2 ellenséges repülőgépet lőttek le.

A német trónörökös hadcsoportja: Utólagosan jelentik, hogy szeptember 13-án a Souville-szakadéktól nyugatra eső vonalunk egyes részeit elvesztettük. Kemény, éjjel is folytatott harcban az ellenséget ismét kiverítettük. Este a Thiaumont—Fleury arcvonala előtt egy erős francia támadás teljesen összeomlott.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

A harcok a Combles-szakaszon

Genf, szeptember 15. A *Petit Parisien* haditudósítója szerint azok a sikerek, amelyeket

Fayolle tábornok serege Bouchavesnesnél elért, veszélyeztetik Combles községet, amely Bouchavesnesnél északnyugatra fekszik. Ha az angoloknak sikerül elfoglalni Morvalt is, a németek kénytelenek lesznek Comblest kiüríteni.

* * *

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedoniai arcvonala: Florinától keletre az ellenség heves harc után elfoglalta a Malkanidzát.

A Moglena-területen visszavertük az ellenséges támadásokat.

A Vardartól keletre azokat az angol osztagokat, amelyek az előretolt német árkokban megvetették lábukat, újra kiverítettük.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 15. A vezérkar jelenti szeptember 14-én:

Macedoniai front: Az Ostrovo-tó mellett gyengébb gyalogsági vállalkozás. — A Moglenica völgyében élénkebb tevékenység. Az ellenség ismételen támadást intézett eredménytelenül Rahovo, Kovil és Bujugdas magaslatai ellen, de minden támadását rá nézve érzékeny veszteségekkel visszavertük. A Vardar partján és a Struma-szakaszon élénk ágyuzás. Az Aegei-tengerpart vidékén a szokott módon cirkál az ellenséges flotta.

Általános mozgósítás Görögországban

Zürich, szeptember 15. A Havas-ügynökség jelenti Athénből: Görögországban elrendeltek az általános mozgósítást.

A venizelista klubok föloszlása

Genf, szeptember 15. A francia lapok tudósításai szerint nemcsak az antivenizelista tartalékos ligákat, hanem az általános fegyverviselési tilalomnak megfelelően a venizelista ellenegyesületeket is föloszlatták, ami entente-körökben kellemetlen meglepetést keltett.

Miért nem bizik az entente Görögországban?

Hága, szeptember 15. Az angol lapok néhány nap előtt tudvalevően azt jelentették, hogy az entente-hatalmak egyáltalán nem tartják föltétlen kívánatosnak Görögországnak a háborúba való beavatkozását. A „Daily Chronicle” azt írta, hogy ennek a nézetnek az az oka, mert Görögországban nem lehet bizni. Most aztán a „Daily Express” kijelenti, hogy az aktív görög segítség elutasítását azzal indokolják, hogy Görögország, mint a várható zsákmány részese, az Albániára és Epiruszra való igényei miatt kellemetlen lehetne Olaszországnak és Oroszországnak sem vehetné tekintetbe a Konstantinápolyra vonatkozó előjogok iránti görög igényeket. Figyelemreméltó, hogy amikor az entente-követek nyomást akarta gyakorolni Görögországra az ententehez való csatlakozása

véggett, az orosz követet sohasem nevezték meg az entente-követek aláírói között; Oroszország és Olaszország mindig távol maradtak a kísérletektől.

Csikmegye Debreczenben

2100 menekült érkezett — Lefoglalják az iskolákat a katonaság számára

Ma érkezett meg Debreczenbe az első két menekült vonat, melyen a Hajdumegyébe irányított csikmegyei menekültek közül 2100 érkezett meg.

A menekültek között alig van férfi; csupa nő és kis gyermek, akikkel zsfolva vannak a kocsi. Tulnyomó részük Gyimesbükkről, Gyimesközéplok, Gyimesfelsőlok, Csikszépvíz, Nagykászó községekből valók. Az asszonyok tarka ruhája, itt szokatlan erdélyi viselete sokakban azt a hitet keltette, hogy oláhok, de székely beszéddük csakhamar megnyugtatta a fogadó közönséget.

(A menekültek ellátása)

A székely asszonyok magukkal hozták jószágaik egy részét is és megérkezésükkor első kérdésük az volt, hogy kap-e a tehenük élelmet.

Az üdítő-állomás azonnal minden szükségességgel ellátta a menekülteket. Délélt 800, délután 1300 menekült kapott élelmet. A fárasztó, nagy figyelmet igénylő munkát minden elismerésre érdemes buzgósággal s kifogástalanul végezték dr. Szász Adolfiné vezetésével Mihalovics Jenőné, Mihalovics Mancsi és Mici, Károly Sándorné, Kelemen Ernőné. Rostás István főkapitány minden érkezőnek pillanatnyi segílyt adott.

Az ellátás után alig győztek hálálkodni a szerencsétlenek. Elmondták, hogy 14 nap óta vannak uton; 4-én, hétfőn hagyták el falvaikat és otthon volt állatjaikkal és megmenthető vagyongajukkal Székelyudvarhelyig mentek gyalog, ahol azután vonatra tették őket. A férfiak legnagyobb része katonára, az öregek pedig a meneküléskor kimentek a havasokba, hogy az ott legelő állataikat elhajtásák Magyarországra. Ezek csak később fognak utánuk érkezni.

Pihenés után a két menekülő csoportot utba indították: 800 menekült ment Hajduböszörménybe, 1300 Hajdubárázra. Ezeket Ertsy Péter dr. főszolgabíró el is kísérte.

Ugyancsak ma érkezett meg egy kocsi-karaván Csikszeredáról. Asszonyok, gyermekek és néhány vármegyei hivatalnok jött ezekkel, akik magukkal hozták Csikvármegye levéltárát és a főispáni hivatal irattárát. A vármegye most itt fogja folytatni hivataloskodását. Gyalokay Sándor főispán a tisztikar egy részével már napok óta Debreczenben van s innen fogja intézni a csikmegyei menekültek ügyeit.

(Katonaság a debreceni iskolákban)

Legközelebb ide érkeznek a Debreczenbe irányított csapatok és katonai intézetek, amelyeknek elhelyezéséről természetesen Debreczen városának kell gondoskodni. Az elhelyezést az iskolák terméiben óhajtja a katonai parancsnokság. Hogy tehát az elhelyezés és a tanítás kérdése is megoldást nyerjen, ma délelt 10 órakor a városnéző közgyűlési termében értekezletet tartott a város az iskolák fentartóival és vezetőivel. Az értekezleten részt vett Domahidy Elemér főispán és Laviczka Aladár alezredes is, aki bejelentette, hogy mindenképp egy 1600 ágyas helyőrségi kórház, 500 ápoló és az orvosi kar elhelyezésére van szükség. — Ferenczy Gyula dr. egyetemi tanár, Gróh Ferenc prépost, majd Domahidy Elemér főispán felszólalása után, aki rámutatott azokra a szempontokra, amelyek a tanítás és a katonai intézmények elhelyezése kérdésében rendeltetleg szabályoztattak, — az értekezlet elfogadta a főispán javaslatát. Ezek szerint a tanintézetek helyiségei a legteljesebb mértékben kihasználandók a tanítás céljaira s az igények mérséklése mellett a tanítás folytonossága biztosítandó, az iskolák legnagyobb része azonban a katonaság részére szabaddá teendő.

A katonaság tehát a megállapodások szerint igénybe veszi a kollégiumot, főreáliskolát és a siktetnema-iskolát, amelynek növendékeit a felső kereskedelmi iskolában nyernek elhe-

lyezést. Elfoglalja még a katonaság az állami fémipariskola, a Dmke-internátus, az iparostanonciskola, a pallagi gazdasági akadémia, a római katolikus elemi fiu- és leányiskola helyiségeit. Ezenkívül még igénybe vesz a katonaság 40 tantermet, amelyet a város fog kijelölni. A főreáliskolai és az egyetemi tanítás egy része a főgimnáziumban fog lefolyni és pedig hogy a tanítás megkönnyíttessék, egyetemi előadásokat este is fognak tartani.

(Keresik a menekülteket)

A menekültek holléte iránt az egész ország területéről érkeznek kérdezősködő levelek Debreczenbe. Domahidy Elemér főispánhoz Székely Ödön tizedes Nagyváradról irt levelet, hogy felesége és három gyermeke, akik Csikszeredáról menekültek, nincsenek-e Hajdumegyében. Feleségét, Görbe Annát és rokonát, Nagygalaci Péter Jánost keresi Nagygalaci György káplár, aki Nagybocksón a Klotild-gyárban a szerb foglyok felügyelője. Családja Gyimesbükkről menekült.

Rostás István főkapitányhoz a következő levél érkezett ma:

Nagyságos Főkapitány Ur!

Esedezem, legyen kegyes érdeklődni és velem közölni, nincs-e Debreczen városában, vagy Hajdumegyében elhelyezett csikmegyei menekültek között özvegy Csedő Józsefné (parasztasszony) és Erzsébet nevű leánya.

Itt a győri kórházban fekszik nevezett öreg asszony katonára fia, aki már a földreszállt pokol minden színterét végigjárta és lázalmában is azt a kis darab földet siratja, amelyet verejtékével öntözött, anyját keresi, ki otthonát elvesztette. Megígértem szegény fiunak, hogy hirt szerzek felőle.

Hálás tisztelettel

Dr. Hegyessy Jolán,
tanítóképzőintézet tanár.

Valamennyi kérdezősködő levelet áttették a Vörös Kereszt-irodához, amely a szükséges nyomozás után megadja a választ.

(Adományok)

A segélyezési akcióra a gyűjtés szép eredménnyel folyik. Eddig begyűlt 57,810 korona 49 fillér. Legutóbb adakoztak.

Kontsek Kornél gyűjtése 9.68 kor., Mihalovits Jenő gyűjtőivén: Sággy Ferenc 10, Bártari Imre 10, Radákovich Géza 10, Tóth Béla 10, dr. Sztankay Ába 20, Kóczian Dezső 5, Bárány Sándor 10, Orvos-gyógyszerész egyesület 50, Csütörtöki felolvasó-esték rendező bizottsága 50 korona. Stegmüller Árpád 50, Serly Ede 30, Miskolczy Jenő 20, Anyakönyvi hivatal gyűjtése 46.62, Soban Zendel 100, Aradi gyerekek 100, özv. Csurka Jánosné 20, Friedmann Péterné 10, Ehrenreich Sámuel és neje 100, Fejér Ferenc és neje 20, Első magyar ált. biztosító gyűjtése 51.50, Árpád-téri ref. lelkészi hivatal gyűjtőivén: id. Sz. S.-né 10, ifj. Sz. S.-né 10, Csonka-utcai leányiskola II. o. 4, Pósalaki Sámuelné 2, Gere Mihály és neje 10, Nagy Jánosné 10 korona. Dr. Zempléni Vilmos 40, Kontsek Géza személyzete 13.56, Kubek Sándor-cég gyűjtése 22.40, Sallay Gábor gyűjtése 27, István-malom gyűjtése 7, Magyar Általános Hitelbank helyi fiókja gyűjtőivén: Blayyer Adolt 50, N. N. 13, N. N. 16, Schwarcz Dániel 10 korona.

A külügyek és a hadvezetés

— A képviselőház ülése —

A képviselőház ma folytatta Andrássy és Apponyi indítványának tárgyalását, amelynek során délután három óras zárt ülés volt.

Beöthy Pál elnök megnyitván az ülést, megleg szavakban parentálta el Telegdi Józsefet, a mezőtelegdi kerület elhunyt képviselőjét.

Lovász Márton Erdély megvédéséről szól. Azt kívánja, hogy a székelyföld védelmére hozzák haza a magyar katonákat.

Bakonyi Samu: Sérelmes alkotmányunkra, hogy a külügyminiszter a hadvezetésre akarja háritani a felelősséget. A külügyi és hadügyi vezetés között nem lehet választalat álli-

tani. A két vezetés közötti diszharmonia óriási bajt jelent. Volt már a magyar nemzet egyszer ilyen sorsban, amikor szintén létérdekeiért harcolt az orosz ellen s amikor a külügyi és hadügyi széthúzás miatt levertek bennünket. — A külügyminiszter ne játszóssék Kossuth Lajost és Konrád vezérkari főnököt ne tegye meg Görgeynek. Erdély védelmére nem történt semmi intézkedés. A rendszerváltozást nagyon kis áldozatnak tartja a magyar nemzet nagy áldozataiért, amelyek hiábavalóknak látszanak. Elfogadja Andrássy javaslatát. Azt igyekszik bizonyítani, hogy a miniszterelnöknek ez ellen való állásfoglalása a kiegyezési törvény szellemébe és betűjébe ütközik.

Barta Ödön beszél ezután. Beszéde közben az elnök bejelentette, hogy több képviselő bejelentette neki, hogy felszólalásaikban olyan kérdéseket is érinteni akarnak, amelyek kívánatossá teszik a nyilvánosság kizárását. Ennélfogva elrendeli a zárt ülést, amely este 8 óráig tartott.

Este 8 órakor a nyílt ülésen a legközelebbi ülést keddre tüzték ki.

Az ülés este negyed 9-kor ért véget.

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, szeptember hó 17-én az istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelt 9 órakor prédikál Fóris Endre segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Kolozsvári Kiss László segédlelkész; a Kistemplomban délelt 9 órakor prédikál Pinkóczy Gusztáv segédlelkész, 11 órakor Kolozsvári Kiss László segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Bagoly Bertalan segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, délután 3 órakor Pinkóczy Gusztáv segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelt 9 órakor prédikál Dicsőfi József lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Fóris Endre segédlelkész; a homokkerti imaházban délelt 9 órakor prédikál Boér Károly vallásoktató lelkész.

— Hajdúvármegye 1917. évi költségelirányzata. Hajdúvármegye 1917. évi költségvetését ma tárgyalta le az állandó választmány, amely a vármegyei háztartási alap szükségletét 253,047 koronában megállapítva elfogadta és azt a közgyűlésnek elfogadásra ajánlja. Ez összegben a rendes kiadások 241,347 koronában, a rendkívüli kiadások 11,700 koronában vannak megállapítva. A költségvetést 15 napi közszemlére tették ki.

— Uj kanonokok a hajdudorogi egyházmegyében. A király a hajdudorogi görög katolikus egyházmegyében Ruttkay Gyula szabolcsvármegyei főesperest, szentszéki ülnököt, nyíregyházi lelkészt az örkanonokságra, Melles Nikefor Géza püspöki irodaigazgató-titkárt, szentszéki ülnököt iskola-kanonokságra nevezte ki.

— A hadisegélyezettek figyelmébe. A városi adóhivatal föl hívja a hadisegélyben részesülteket, hogy a folyó havi segélyfizetések alkalmával legalább 2 korona értékű aprópénzt hozzanak magukkal, mivel ellenesetben a segélykifizetés akadályba ütközik.

— Az áremelkedés rekordja. Szabadkáról írják: Az itteni vasúti állomással szemben levő árusító bódét évek hosszu során egy aranyért bérelte Mayer Mór pék. Három esztendő előtt egyszerre 4006 koronára emelkedett a kis bódé évi bére. Most tüzték ki az árlejtést újabb három esztendei bérleti időre. Stein Ignácné, Mayer Mór és Hasszán Szaáli macedontörök licitáltak a bódéra. 1000 koronán kezdtek és mentek föl mind a hárman 6800-ig. Ekkor a régi bérlő, Mayer Mór magukra hagyta a törököt meg Stein Ignácnét. Steinné 7000 koronát ígért, Hasszán 500-zal többet, ez 7700-at, Hasszán 8000-et és így tovább verték az árakat 100—200 koronával egész 9500-ig. Az asszony nagyot sóhajtott és még 50-et ráígért, Hasszán Szaáli pedig megtoldotta még 50-nel a 9500 koronát és így 9600 koronáért a töröké lesz a kis bódé.

— **Telegdy József képviselő meghalt.** — Budapesti tudósítónk jelenti: *Telegdy József* országgyűlési képviselő, a munkapárt alelnöke, ma reggel négy órakor Budapesten 63 éves korában meghalt. Telegdy egyik legagilisabb és legrokonszenvesebb tagja volt annak a bihari gárdának, amely Tisza Istvánt a leghivebben követte és feltétlenül vezérének ismerte. Évtizedeken át a szabadelvű pártnak volt a tagja, 1910-ben pedig a tenkei kerület választotta meg munkapárti programmal. A delegációnak háznagya volt.

— **A dohányfuvarpótlék fölemelése.** A polgármesteri hivatal értesíti a dohánytermelő gazdákat, hogy akik fuvarpótlékra igényt tarthatnak, azoknak minden 100 kiló tiszta sulyu dohánylevél után kilométerenkint 3 fillér helyett 3.75 fillér lesz folyósítva.

— **Katonák a menekültekért.** A Katona-Otthon már eddig is több száz menekült családnak és katonának adott ellátást. Most az Otthon katona-művészei és vezetősége más uton is segínyre akarnak lenni a menekülteknek. Ma ugyanis előzetes jelentést adtak ki, a mely szerint a Katona-Otthon művészgárdája a menekültek javára előadást fog tartani, a melynek válogatott, szép műsorát most állítják össze.

— **Kosztium- és ruhakelme selymek, bárosnyok** remek választékban találhatók Frank Sándor nődivat-cégnél. Telefon 12-56.

— **Vasuti baleset.** Sugár Ferencné menekült asszonyt ma az állomáson sulyos baleset érte. Gyermekeivel a már mozgásban levő vonatra akart fölszállani. Gyermeke azonban lecsuszott a lépcsőről. Sugárné gyermeke után kapott, eközben azonban elvesztette az egyes-sulyt, visszaesett s egyik lába a kerek alá került, amelyek azt összezúzták. Sulyos sebével a kórházba szállították.

— **Halmágyi divatházában** intézeti ruhák és kabátok dus választékban.

— **Műszaki tanfolyamok a fémipariskolán.** E hó 20-án, szerdán a fémipari szakiskolában megkezdődik az elektrotechnikai előkészítő esti tanfolyam, amely előtanulmányát képezi a később tartandó dinamógép kezelői tanfolyamnak. Beiratkozni lehet a fémipari szakiskola igazgatóságánál. Ugyancsak a fémipari szakiskolán e hó 18-án veszi kezdetét a kazánfűtői tanfolyam.

— **Signum laudis.** A király megparancsolta, hogy Szilassy Géza 16. huszárezredbeli számelelti századosnak a legfelsőbb dicséret elismerés tudtul adassék.

— **Jótekonycélú footballmérkőzés.** E hó 17-én, vasárnap délután 4 órakor a nagyerdő sporttéren a „Debreceni Vasutas Sportklub” és az ujonnan szervezett és összeállított „Debreceni Nyomdász Football Klub” érdekes és izgalmasnak ígérkező mérkőzést rendeznek. A Debreceni Nyomdász Football Klub csapatában több elsőrangú játékos van s így a két csapat, mint egyenlő klasszisu ellenfél fog szemben állani egymással. A mérkőzést a két sportegyesület az erdélyi menekültek javára mérsekelt árak mellett tartja meg. Tribün 50 fillér, állóhely 30 fillér, diák hely 20 fillér. A mérkőzés iránt, amelyet minden időben megtartanak, nagy az érdeklődés.

— **Halmágyi divatházába** az őszi női feltöltő- és kosztium-ujdonságok megérkeztek.

— **Nekihajtott a villamosnak.** Ma délelben Némethy László hentesmester legénye, Bertóti Gábor ittas állapotban nekihajtott a Kossuth-utcán a lefelé haladó villamosnak, amelynek vezetője ugyan csengetett és fékezett is, de a henteskocsit a ló már nem tudta kirántani a sínek közül s így azt a villamos elütötte. A kocsidarabokra tört, de sem a lónak, sem Bertótinak baja nem történt.

— **Iskolakönyvek** használt állapotban féláron, új állapotban rendes bolti áron kaphatók Antalffy Józsefnél, Szent Anna-utca 13.

— **A városi szén ára.** A városi világítási vállalat szeptember 12-től kezdődően a közönség részére a következő áron adja a szén métermázsánként: pirszén (koks) 6.80 házhoz szállítva, 6.— a gázgyárban átvéve, magyar szén 5.20 házhoz szállítva, 4.40 a gázgyárban átvéve, sziléziai (porosz) 6.60 házhoz szállítva, 5.80 a gázgyárban átvéve.

— **Debrecen fakitermelése.** Kondor Kálmán főszámvevő bejelentette a tanácsnak, hogy a fakitermeléshez már most szükség van munkaerőre, mert különben nem lesz idejekorán elég tűzifa. A tanács megbizta Gruner Lipót tanácsnokot, hogy gondoskodjék munkaerő biztosításáról.

— **Réz helyett bádóg.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a hordóhitelesítéseknel használt rézlemez helyett a kereskedelmi miniszter rendelkezése szerint bádoglemez is használható.

— **Remek szabású blousok** található nagy választékban Frank Sándor nődivat-cégnél. Telefon 12-56.

— **Románia háborús térképe** különböző kiadásokban kapható Hegedüs és Sándornál.

— **EGY SZÉP NAGY TÜKÖR ÉS EGY JÓKARBAN LEVŐ VASÁGY** olcsón megszerzhető Bika-bérház, II. emelet 2. sz.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZOMBAT: *Szibill*, operett.
VASÁRNAP: Délután: *Otthon*, este *Mágnás Miska*.

A két gránátos. — *Salome*. A drámai művésznők kedvelt szerepében, a *Salome*-ban mutatta ma be Rettegdy Margit kiváló és nagy művészi képességeit. Átgondolt játéka, szép beszéde, nagy drámai művészete teljes mértékben jutottak érvényre. Partnerai is jók voltak. A *Salome* előtt Emőd Tamás sikerült, poétikus zenés darabját, A két gránátos-t adták jó előadásban.

A színházi iroda hírei. Ma, szombaton a „*Szibill*” operett repriz kerül színre Görög Olga, Borbély Lili, Bálint Béla, Várnay, Kaszay és Sáfárral a főbb szerepekben. — Vasárnap délután az „*Otthon*” nagysikerű színmű Rettegdy Margittal a főszerepben, este „*Mágnás Miska*” Borbély Lilivel kerül színre. — Hétfőn ismét Rettegdy-est lesz, amennyiben egyik legjobb szerepében, a „*Taifun*”-ban játsza a főszerepet.

„*Kamélias hölgy*”-láz Budapesten és Debrecenben. E világhírű dráma, melyet a budapesti előadásokkal egyidejűleg mutat be az Uránia, a tegnapi estmi premiéren nálunk is a megérdemelt nagy sikert aratta. Franceska Bertini csodálatosan szép jelenség és Gauthier Margitnak eszményi megszemélyesítője. Márkus Emília, aki Dumas világhírű drámáját a magyar közönséggel annyira megszerettette, méltó utódot kapott a szép művésznőben. — A mai és holnapi előadásokra a jegyek előre válthatók.

Csókos éjszakák. Szenciációs volt az a nagy siker, melyet az Apollo tegnapi bemutatója aratott. Nem is tudjuk, hogy a darab szépségeiből mit emeljük ki. A művészi felvételeket, a poétikus cselekményt vagy a színészek mesteri játékát. Ennyi szépet, pompásat és gyönyörködteztetőt, mint aminőt a „*Csókos éjszakák*” filmje produkált, művészet volt összecsoportosítani. — A közönség meglepedése és tetszése szemmel volt látható. Nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy ezt a csoda-képet Debrecenben mindenki meg fogja nézni. Jegyeket a pénztár délelőtt 10 órától árusít. Ma két előadás lesz: 5 órakor mérsékelt, 9 órakor rendes helyárakkal.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Intézeti fehérneműek

Matracok — paplanok — takarók
harisnyák — zsebkendők

óriási raktára!

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tiz szölg hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Aranyat-ézüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. Meghívásra házakhoz is elmegegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Házmeesternek kerestetik lehetőleg gyermektelen házaspár Sestakertbe, október elsejére. Cim a kiadóhivatalban.

Bevonulás miatt a raktáron lévő női-, férfi- és gyermekcipők olcsón adatnak el a Berlii cipőáruházban, Piac utca 31., a város-házával szemben.

Házmeester, avagy asszony, kis családú, fizetéssel felvétetik Arany János-u. 20.

Hajduböszörményben korlátlan italmérési engedéllyel bíró cukrászda, kávéház vendéglőbe **kimérő kerestetik** Óvadékkal bíró nős emberek érdeklődhetnek Dohanovits Ferencnél Hajduböszörményben. Menekült szakmabeliek előnyben részesülnek.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: Csapó-utca 23. szám alatt fekvő ház, Király-utca 9. szám alatt lévő ház, Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Lapkihordásra asszonyok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett; esetleg haszonbérbe is kiadó: Hajdusoboszlón lévő 74 hold föld tanyával, Hajduböszörményben lévő 190 hold föld tanyával, Halápon 12 hold föld kaszáló.

Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Zálogcédulát, törött aranyat, ézüstöt, brilliáns ékszeret veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszoru

hőseink sírhalmára
vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedt, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Helyiségváltoztatás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy évtizedek óta fennálló, jó hírnévnek örvendő

fűszer-, gyarmat-, festék- és rövidáru nagykereskedésemet

Dágenfeld-tér 7. sz. a.

a Nemzeti Nagy Bazár volt helyiségébe helyeztem át.

Teljes tisztelettel

LINDENFELD J. Jenő.

MEGHIVÓ.

A Derecskei Takarékpénztár r.-t.

25 évi rendes közgyűlését

1916 évi október hó 1-én délelőtt 10 órakor tartja meg Derecskén, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyal:

1. Igazgatóság jelentése, 1915 évi zárszámadások előterjesztése, megállapítása és jóváhagyása.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Részvénytörke lebélyegzése.
5. Az alapítóknek új részvények kibocsátásával történő felemelése.
6. Az alapszabály módosítása.
7. Összes igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok 3 évre való választása.
8. Indítványok.